

Samenvatting advies Wetsvoorstel alcoholmeter

De Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de RSJ) heeft op 23 april een advies over het 'wetsvoorstel alcoholmeter' aan de minister van Justitie en Veiligheid uitgebracht. Dit wetsvoorstel regelt dat de alcoholmeter, die via een enkelband continu het alcoholgebruik meet, verplicht kan worden ingezet als middel om te controleren of een verdachte of veroordeelde aan wie een alcoholverbod is opgelegd zich aan dat verbod houdt. De RSJ is in beginsel positief over de toepassing van de alcoholmeter als controlemiddel bij een alcoholverbod maar is van mening dat het wetsvoorstel op verschillende punten verduidelijking en/of nadere uitwerking behoeft.

Alcoholmeter waardevolle toevoeging

De strafrechter kan een alcoholverbod als bijzondere voorwaarde opleggen. Of iemand zich hieraan houdt, wordt momenteel gecontroleerd door middel van verplichte bloed- en urinecontroles. Op dit moment is de toepassing van de alcoholmeter als controlemiddel voor het alcoholverbod alleen mogelijk als de justitiabele daarmee instemt.

De RSJ vindt de alcoholmeter een waardevolle toevoeging aan de bestaande mogelijkheden om een alcoholverbod te handhaven. De alcoholmeter kan het toezicht op het alcoholverbod verbeteren en biedt de justitiabele, in vergelijking met verplichte bloed- en urinecontroles, meer bewegingsvrijheid en minder beperkingen. De RSJ beschouwt de alcoholmeter als een ingrijpend controlemiddel en vindt het daarom een goede zaak dat de inzet van de alcoholmeter wettelijk wordt geregeld.

In het advies benadrukt de RSJ dat het belangrijk is om de alcoholmeter niet als geïsoleerd controlemiddel in te zetten, maar als onderdeel van een totaalpakket van begeleiding, interventies en gesprekken. De RSJ onderschrijft daarom het in de toelichting van het wetsvoorstel genoemde uitgangspunt dat de alcoholmeter wordt opgelegd in combinatie met toezicht en begeleiding door de reclassering en is het van harte eens met de werkwijze in de praktijk waarbij de alcoholmeter wordt gecombineerd met professionele begeleiding.

Kanttekeningen bij doelstellingen en verwachte effecten

Met de inzet van de alcoholmeter beoogt de wetgever niet alleen het toezicht op het alcoholverbod te verbeteren maar ook een bijdrage te leveren aan het terugdringen van alcoholmisbruik en aan alcohol gerelateerd delictgedrag. De RSJ ziet de alcoholmeter in een strafrechtelijk kader uitsluitend als een controlemiddel om toezicht te houden op de bijzondere voorwaarde van het alcoholverbod. Om die reden adviseert de RSJ de doelstellingen van het wetsvoorstel preciezer te formuleren zodat deze passen bij een technisch controlemiddel als de alcoholmeter. De RSJ beveelt de wetgever aan een duidelijk onderscheid te maken tussen de doelstellingen van de bijzondere voorwaarde

van het alcoholverbod enerzijds en de doelstellingen van de alcoholmeter als controlemiddel anderzijds.

Daarnaast adviseert de RSJ de verwachte effecten van de alcoholmeter op gedrag voorzichtiger te formuleren. Op basis van het vele onderzoek naar de reguliere enkelband, kan van de alcoholmeter evenwel geen of nauwelijks blijvende impact op gedrag worden verwacht (duurzame gedragsverandering). De RSJ verwacht een bescheidener effect van de alcoholmeter op alcoholgebruik en alcoholgerelateerde recidive dan de wetgever (afgaand op de toelichting bij het wetsvoorstel). Maak een duidelijk onderscheid tussen de effectiviteit van de alcoholmeter als controlemiddel en de effecten ervan op gedrag, is daarom de boodschap van de RSJ.

Verhelder de doelgroep

Uit de toelichting bij het wetsvoorstel wordt niet duidelijk voor welke doelgroep en op basis van welke criteria de alcoholmeter als controlemiddel wordt gekozen. De RSJ meent dat duidelijk dient te zijn voor welke doelgroep het controlemiddel is bedoeld en beveelt de minister aan de doelgroep helder te omschrijven.

Rechtswaarborgen

Een ingrijpend controlemiddel als de alcoholmeter mag volgens de RSJ uitsluitend door de rechter worden opgelegd. In de praktijk zal de rechter de alcoholmeter veelal opleggen op advies van de reclassering. Hierbij is het van belang dat de reclassering de ruimte en flexibiliteit heeft om de intensiteit / frequentie van de alcoholcontroles op en af te schalen: van de alcoholmeter naar (meer of minder frequente) bloed- en/of urinecontroles of vice versa. Daarom pleit de RSJ ervoor beide controlemiddelen in het vonnis op te nemen. De RSJ gaat er tot slot vanuit dat de periode waarin de alcoholmeter verplicht wordt gedragen niet langer dan noodzakelijk zal zijn.

Het hele advies kunt u raadplegen op de RSJ website.

